

Uspješna Priča

USAID hitna pomoć nakon razarajućih poplava i klizišta u BiH

Hitna pomoć za oporavak od štete procijenjene na milijarde konvertibilnih maraka.

August 2014 – Godina 2014. će biti zapamćena u Bosni i Hercegovini po razornim poplavama i klizištima koji su uništavali sve ispred sebe. Uništene su kuće, škole, bolnice, firme poljoprivredne površine i usjevi. Štete se procjenjuju u milijardama konvertibilnih maraka. Oporavak će biti dug i težak.

USAID će ostati upamćen kao prvi međunarodni donator koji je reagirao osiguravši hitnu pomoć u prvima satima i danima nakon poplava 15. maja. Nezapamćene količine kiše pokrenule su bujice, odrone i mine zaostale iz rata. Kako bi se građani BiH mogli vratiti u normalan život, Vlada SAD-e je osigurala pomoć, prvenstveno putem USAID-ovog projekta za oporavak od poplava. Visina pomoći do sada iznosi 14,7 miliona dolara.

*Čovjek čisti blato iz svog doma nakon razornih poplava u maju 2014. godine u Maglaju, BiH.
Foto: Velija Hasanbegović, Radio Sarajevo*

U prvih 24 sata nakon što je proglašeno stanje elementarne nepogode, USAID je osigurao 100.000 dolara za kupovinu 26 čamaca kako bi pomogao Crvenom krstu u evakuaciji porodica u najugroženijim područjima. U tim prvim ključnim satima, certificirani skiperi iz lokalnih rafting klubova koji su učestvovali u USAID-ovim projektima spašavali su građane zarobljene na gornjim spratovima i krovovima svojih domova.

Situacija je bila posebno teška u Doboju, Maglaju i Šamcu. Cijela sela su bila pod vodom, koja je u nekim mjestima već dostizala drugi sprat kuća i stalno nadolazila.

"Prijatelji pomažu prijateljima u nevolji. Ljudi u BiH su borci, oni će se izboriti sa ovim. Oni nisu sami."

"Ja imam mnogo iskustva s vodom, ali nikad nisam vidio da voda raste tako brzo", rekao je Aleksandar Pastir, spasilac i suvlasnik Kanjon rafting kluba. „Valovi visoki metar bacali su trafiku, auto, a u jednom trenutku i plinsku stanicu kao da su dječije igračke."

Mediji su kasnije izvještavali o potpunom uništenju puteva, mostova, firmi i poljoprivrednih površina, o naduvenim raspadajućim truplima stoke koja su plivala cestama. Podrumi i spratovi kuća su bili puni blata. Dvadeset pet ljudi je nestalo.

U prva tri dana, zaposlenici USAID-a i Ambasade SAD-a u Sarajevu otišli su u selo Svrače kako bi isporučili hranu i odjeću porodicama koje su izgubile svoje domove u klizištima uzrokovanim obilnim kišama.

Izet Korjenić (47) i njegova porodica su se okupili u selu Svrače 15. maja kako bi proslavili rođendan svog komšije kad se začula eksplozija. "Stajao sam ispred kuće i osjetio da mi nešto dira

nogu. Tlo pod mojim nogama se pomjeralo, kao da vrije. Kuća se ukosila, tlo počelo tresti, a mi smo pobjegli", kaže Izet.

U samo nekoliko minuta, sudbine stotina ljudi, Izeta i njegovih prijatelja i komšija se dramatično promijenila. Dvadeset i pet porodica je izgubilo svoje domove u samo u tom klizištu. Od toga dana, u BiH se pokrenulo više od 2.000 klizišta.

Neposredno nakon katastrofe, USAID je osigurao više od 2,5 miliona dolara u formi humanitarne pomoći. U tom periodu, osoblje USAID-a i volonteri našeg lokalnog partnera, organizacije KULT, kupili su lopate i gumene čizme i organizirali konvoj autobusa i automobila za Maglaj. Tu smo pomogli porodicama da očiste svoje domove i sačuvaju makar neke od stvari koje su im ostale nakon povlačenja vode. Voda u Maglaju bila je visoka četiri metra, a iza nje je ostalo pola metra mulja.

*Volonteri koje je podržao USAID pomažu porodicama da izbace blato nakon poplava u maju 2014. godine u Maglaju, BiH.
Foto: Velija Hasanbegović, Radio Sarajevo*

Hiljade ljudi poput Izeta Korjenića ili porodica koje smo susreli u Maglaju, morat će krenuti ispočetka. Prema neslužbenim procjenama, oko 85.000 ljudi je evakuirano iz 82 općine u BiH, dok je oko 80.000 ljudi izgubilo svoje domove, neki od njih po drugi put. (Tokom rata 1992.-1995. godine 2 miliona građana BiH su postali izbjeglice.)

Spoznavši tragične i katastrofalne posljedice poplava u BiH, USAID je izdvojio dodatna sredstva za projekte obnove.

U junu je USAID osigurao 10 miliona dolara pomoći koja je namijenjena hiljadama porodica pogođenih poplavama. Ova sredstva se koriste za proširenje USAID-ovih tekućih projekata ekonomskog razvoja i normalizacije života. Ovo uključuje projekte USAID-a i Side FIRMA i FARMA, kao i finansiranje rekonstrukcije javne infrastrukture kroz projekte partnera u implementaciji - Catholic Relief Services.

USAID je također u junu osigurao sredstva namijenjena za Mercy Corps (700.000 dolara) i Save the Children (200.000 dolara) za pružanje malih gotovinskih grantova za 5.000 mikro poduzeća i malih poljoprivrednika u selima pogođenim poplavama. Također, isporučeni su higijenski i lični paketi za 16.140 ljudi u udaljenim selima.

"Prijatelji pomažu prijateljima u nevolji. Stanovnici BiH su borci. Oni će se izvući iz ovoga. Ali, oni nisu sami. USAID stoji uz njih kako bi im pomogao da se oporave i obnove svoje domove i firme, svoje lokalne zajednice i normalizuju život", rekao je direktor misije USAID-a David Barth.